

DAGBOEK VAN DE BEVRIJDING

De doden worden begraven tussen de gevechten

Dominee B. Ter Haar Romeny van de Laurentiuskerk in Breda.

FOTO: LAURENTIUSKERK/FOTOGRAAF ONBEKEND

Een groep bewoners uit Ulicoten en omgeving wordt door de Duitse troepen opgetrommeld en gedwongen een tankval aan te leggen die de geallieerden moet tegenhouden. Ze graven een geul die uiteindelijk tweehonderd meter lang is, twee meter diep en drie meter breed.

Vijftien slachtoffers van het bombardement op het Bad Ginneken in Breda worden naar hun laatste rustplaats gebracht. Hun kisten staan opgebaard in de aula van de protestantse begraafplaats De Bieberg. Een van de overledenen is D. H. de Wilde, de medisch leider van het kuuroord voor mensen met reuma en longziekten. Een van de sprekers brengt naar voren hoe belangrijk de dokter is geweest. En hoe spijtig het is dat zijn vader, die in Amsterdam woont, niet in staat is de begrafenis bij te wonen.

Jonkvrouw M. E. Reigersman wordt onder grote belangstelling bijgezet op de protestantse begraafplaats Zuilen. Dominee B. Ter Haar Romeny roemt de vrouw voor al dat ze heeft gedaan. „Door haar helderen geest vol humor en hartelijkheid bracht ze leven in een doodsche wereld en barmhartigheid in een wereld vol onbarmhartigheid.

Aan het front verandert er niets. Nog altijd zijn er gevechten gaande, maar van progressie is geen sprake. De inwoners langs het brede front verblijven constant in schuilkelders.

De Duitsers nemen kolen in beslag bij de Suikerfabriek in Dinteloord om die beschikbaar te stellen aan de bevolking en de polderbesturen om de gemalen

weer aan het draaien te krijgen. Maar uit het dagboek van Huib van Dis blijkt dat niet iedereen zich aan de regels houdt. Zo zouden de bestuurders van het polderbestuur van de Oude Appelaar een flink deel van de kolen niet voor de gemalen hebben ingeslagen maar voor zichzelf.

Het Rode Kruis maakt in Breda lijsten met slachtoffers bekend die zijn gevallen in Chaam (7) en in Moerdijk en Klundert (9). De hulporganisatie is niet langer in staat post te bezorgen en verwijst door naar de PTT. „Een uitzondering wordt gemaakt voor over-

***Door haar helderen geest
vol humor en hartelijkheid
bracht ze leven in een
doodsche wereld***

lijdensberichten en ernstige ziektegevallen. Hiervan kan opgave worden gedaan aan het informatiebureau aan Parksingel 2”, zo staat in het Rotterdamsch Nieuwsblad.

Woensdrecht maakt de balans op en die is niet mals

Op 13 oktober wordt ondermeer de röntgenafdeling van Bad Ginneken gebombardeerd. Daarbij vallen 22 doden.

FOTO: HEEMKRING PAULUS VAN DAESDONK

Na de felle gevechten van gisteren, waarbij Woensdrecht eindelijk in handen viel van de geallieerden, luwt de strijd. Het is tijd de balans op te maken en die is niet mals.

Woensdrecht is grotendeels in puin geschoten. 72 Woningen zijn tot de grond toe vernietigd, 355 huizen zijn dermate beschadigd dat ze onbewoonbaar zijn verklaard.

De Kreekrakdam is nog altijd in handen van de Duitsers. Ondanks felle gevechten zijn de Canadezen er ook gisteren niet in geslaagd de tweehonderd meter die hen scheiden van de dam te overbruggen. Ze hebben zware verliezen geleden, er zijn in totaal 161 doden en gewonden gevallen aan de kant van de geallieerde troepen.

De afgelopen dagen zijn er slachtoffers gevallen in Breda bij diverse bombardementen die er op de stad zijn uitgevoerd, meldt het Rotterdamsch Nieuwsblad. Zo wordt op 13 oktober onder meer de röntgenafdeling van Bad Ginneken, voorheen N.V. Geneeskundige badinrichting Bad Wörishofen genaamd, geraakt en daarbij vallen 22 doden.

Onder de doden bevindt zich een prominente Bredase; jonkvrouw M.E. Reigersman. Ze is de dochter van de oud-griffier van de Bredase rechtbank. De sociaal bewogen vrouw zet zich in voor tientallen fondsen en stichtingen. Ze is onder meer lid van het Diaconessenhuis, van het Linnenfonds en van de Bloemenvereniging voor zieken van het Diaconessenhuis. Ze maakt ook deel uit van het bestuur van

de Vereniging ter bescherming van Dieren, afdeling Breda.

De naastgelegen protestantse Laurentiuskerk in Breda wordt ook door een voltreffer geraakt en raakt zwaar beschadigd. De kerkdiensten worden direct opgeschort.

Huib van Dis ziet dat steeds minder palen in de velden staan en vermoedt dat ze zijn weggehaald om als brandstof te dienen. Ook trekken mensen weg richting Heiningen, terwijl Duitse troepen in toenemende mate hun intrek in Fijnaart nemen. „Huize het Hoekje

Huib van Dis ziet steeds minder palen in de velden en vermoedt dat die dienen als brandstof

wordt in beslag genomen door Duitsers. Op verschillende plekken in de gemeente zijn voorbereidingen getroffen om geschutopstellingen te maken, onder anderen bij M. van de Weijngaert, Wed. D. Frijters, Ari Verhagen en in de boomgaard van de Gebr. Van Dis”, schrijft Van Dis in zijn dagboek.